

Szerb Köztársaság,
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlesztési Minisztérium,
Belgrád

Újvidéki Egyetem, Bölcsészettudományi Kar,
Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék,
Újvidék

KÖRZETI MAGYAR NYELVI ÉS NYELVHELYESSÉGI VERSENY

2021/2022.

3. osztály

A tanuló kódja: _____

Pontszám: _____

UTASÍTÁS A TESZT MEGOLDÁSÁHOZ

Az anyanyelvi versenyre készült teszt összesen húsz feladatot tartalmaz, megoldásukra 90 perc áll rendelkezésedre. A feladatlagra írd fel a kódodat, majd figyelmesen olvasd végig a feladatokat! A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatod meg. Ne feledd, hogy a végleges válaszaidat golyóstollal kell beírnod, mivel a ceruzával írt megoldásokat a javító tanár nem értékelheti. De ügyelj arra is, hogy munkád áttekinthető, igényes külsejű legyen! Ha előbb befejezted a munkát, nézd át újra a megoldásokat, és csendben hagyd el a tantermet!

Sok sikert kívánunk!

Javította: _____

Énekóránk lett volna, és mi utáltuk az énekórát, mivel nem szerettük az énektanárnőt, Novák tanárnőt, aki megecetesedett vénkisasszony volt, és leginkább harmonikával jött az órára; én személyesen a harmonikát is utáltam, különösen, ha Novák tanár úr játszott rajta, és még ki is rendelt bennünket egyenként az asztala elé, harmonikázott a fülünkbe, nekünk meg énekelni kellett. Hodonicki Oszkárnak, Virág Péternek, nekem, meg a Fenyvesi fiúknak többször is, mert Novák tanár úr mindig talált valami hibát; nagyon nem szeretett bennünket, amióta ki lettünk tiltva a Kultúrotthonból, így hát folyton leállt a harmonikával, és újrakezdte velünk a gajdolást, és az egész osztály rajtunk röhögött. Kissé fázva vártam ezt az énekórát is, majdnem biztos voltam benne, hogy megint énekelnem kell, de Novák tanár úr akkor nem tartott órát, helyette Fodó tanár úr, az osztályfőnökünk jött be az osztályba, közölte, hogy elmaradnak az órák, szedjük cókánkunkat, sorakozzunk fel a téren, átmegyünk a Kultúrotthonba, mert egy erőművész érkezett, és ingyenes bemutatót tart nekünk, este pedig fellép a nagyközönség előtt. Megtapsoltuk Fodó tanár urat, ő pedig biztosított bennünket, hogy csodálatos dolgokat fogunk látni. Úgy beszélt az Erőművészezőről, mintha már régóta ismerné, azt hiszem ismerte is.

(Gion Nándor: *Sortűz egy fekete bivalyért*)

1. **Állapítsd meg**, milyen **mássalhangzó-változás** játszódik le az alábbi szavak kijelölt helyein, majd írd be a szavakat a táblázat megfelelő rovatába! Az egyik szóban kétféle változás is van.

játszot, többszor, majdnem, biztos

írásban jelölt teljes hasonulás	
írásban nem jelölt teljes hasonulás	
zöngésségi részleges hasonulás	
képzés helye szerinti részleges hasonulás	
összeolvadás	
rövidülés	
kiesés	

2. A szövegben található egy **műveltető ige**. Melyik az? **Írd a vonalra!**
-

3. **Függőleges vonalakkal bontsd morfémákra** a megadott szavakat, majd **jelöld a szóelemeket** az alábbi módon: 1 – szótő, 2 – képző, 3 – jel, 4 – rag (az igeikötőt tömorfémának tekintjük)!

é n e k ó r á t

f i ú k n a k

b e m u t a t ó t

4. **Minősítsd** a fenti szemelvény **szavait** a szövegben betöltött **szófaji** és **mondatrészi szerepük** szerint!

	Szófaj	Mondatrész
megecetesedett (vénkisasszony)		
harmonikával (jött)		
(nem szeretett) bennünket		
fázva (vártam)		
(sorakozzunk fel a) téren		

5. **Keress ki** a szövegből az **értelmező jelzős** szó szerkezeteket!
-

6. **Írj ki** a szövegből **öt vegyes hangrendű igeikötős igét**!
-

7. **Keress két névutós szerkezetet** a szemelvényben!
-

8. **Töltsd ki** az alábbi táblázatot!

Ige	Szám	Személy	Igeidő	Igemód	Ragozás
látni fogunk					
ismerné					

9. Mi a *régóta szófaja*? **Karikázd be** a helyes állítás előtti betűt!

- a) módosítószó
- b) névmás
- c) határozószó

10. Mit jelent a **gajdol** ige? **Írd** a vonalra!

_____

11. **Írd** a szavak mellé, hogy **helyesírásunk melyik alapelve érvényesül** bennük!

- a) összeg _____
- b) kiváltság _____
- c) Eötvös _____
- d) csokoládé _____

12. **Foglald mondatba** az alábbi **szópárokat!** (A szavakat todalékolhatod, és az igékhez igekötőt is kapcsolhatsz.)

éberén _____

ébred _____

csukja _____

csuklya _____

13. Az alábbi szavakat úgy írtuk le, ahogy ejtjük. **Írd le őket helyesen!**

- a) [meccik] _____
- b) [éreccségi] _____
- c) [ebéggyeik] _____
- d) [ragaggyanak] _____
- e) [száncs] _____

14. Melyik hibás a három **egy sorban** található közül? **Húzd alá a helytelenül írt szót!**

1.	hirdetés	nyilvános	tizes
2.	bólya	pólya	gólya
3.	anyák napja	Kellemes Karácsonyi Ünnepeket	a magyar nyelv hete
4.	szelíd	szolíd	kulturális
5.	útitárs	tűzijáték	vízibicikli

15. **Képezz egyes szám harmadik személyű műveltető alakot** a következő igékből!

- a) javít _____ c) lát _____
b) fest _____ d) borít _____

16. **Képezz melléknevet -s képzővel** a következő szavakból!

- a) húr _____ d) híd _____
b) nyíl _____ e) úr _____
c) tűz _____

17. **Lásd el -val, -vel raggal** az alábbi szavakat!

- a) Mikszáth _____ d) doh _____
b) céh _____ e) Bernadett _____
c) könny _____

18. A következő szavakhoz milyen **közös előtagot** tehetsz? **Írd a vonalra!**

_____ {
név
kérdés
anya

19. **Keress egy-egy szinonimát** az alábbi szavakhoz a **megadott feltételeknek megfelelően!**

- a) eszik _____ (vegyes hangrendű)
- b) menyasszony _____ (mély hangrendű)
- c) balkezes _____ (magas hangrendű)
- d) ingyenes _____ (vegyes hangrendű)

20. **Egészítsd ki** az alábbi szóláshasonlatokat a **megfelelő melléknevekkel vagy igékkel!**

- a) _____, mint a piaci légy.
- b) _____, mint a templom egere.
- c) _____, mint a nyárfalevél.
- d) _____, mint macska a forró kását.
- e) _____, mint szódás a lovát.

JAVÍTÁSI KULCS A 3. OSZTÁLYOS TESZTHEZ
(2022. évi körzeti Magyar Nyelvi és Nyelvhelyességi Verseny)

1.

írásban jelölt teljes hasonulás	
írásban nem jelölt teljes hasonulás	
zöngésségi részleges hasonulás	biztos, többször
képzés helye szerinti részleges hasonulás	
összeolvadás	játszott
rövidülés	többször
kiesés	majdnem

(5 x 0,2 = 1)

2. újrakezdette

(1)

3. é n e k | ó r á | t   f i ú | k | n a k   b e | m u t a t | ó | t   (10 x 0,1 = 1)

1   1   4

1   3   4

1   1   2   4

4.

	Szófaj	Mondatrész
megecetesedett (vénkisasszony)	befejezett melléknévi igenév	minőségjelző
harmonikával (jött)	főnév	eszközhatározó
(nem szeretett) bennünket	(személyes) névmás vagy névmási határozószó	tárgy
fázva (vártam)	határozói igenév	állapothatározó
(sorakozzunk fel a) téren	főnév	helyhatározó

(10 x 0,1 = 1)

5. az énektanárnőt, Novák tanárnőt; Fodó tanár úr, az osztályfőnökünk   (2 x 0,5 = 1)

6. leállt, elmaradnak, sorakozzunk fel, átmegyünk, megtapsoltuk, újrakezdette   (5 x 0,2 = 1)

7. asztala elé, nagyközönség előtt   (2 x 0,5 = 1)

8.

Ige	Szám	Személy	Igeidő	Igemód	Ragozás
látni fogunk	többes (T.)	1.	jövő	kijelentő	alanyi
ismerné	egyes (E.)	3.	jelen	feltételes	tárgyas

(10 x 0,1 = 1)9. c) határozószó **(1)**10. ordibál, kornyikál, énekel, hangoskodik, tombol (ill. hasonló megfogalmazás) **(1)**11. a) egyszerűsítő b) szóelemző c) hagyományos d) kiejtés szerinti **(4 x 0,25 = 1)**

12. Pl. Éberem örködött, egy pillanatra sem vette le a szemét a kapuról.

Pl. Éberem volt már hajnalban.

Pl. Mindig becsukja maga után az ajtót.

Pl. A csuklya a fején volt, nem láttam az arcát.

(4 x 0,25 = 1)

Bármely helyes megoldás elfogadható.

13. a) metszik b) érettségi c) ebédjeik d) ragadjanak e) szánts **(5 x 0,2 = 1)**14. 1. tizes 2. bólya 3. Kellemes Karácsonyi Ünnepeket 4. szolid 5. tűzijáték **(5 x 0,2 = 1)**15. a) javított b) festet c) láttat d) borított **(4 x 0,25 = 1)**16. a) húros b) nyilas c) tüzes d) hidas e) uras **(5 x 0,2 = 1)**17. a) Mikszáthtal b) céhvel / céhkel c) könnyel d) dohhal e) Bernadett-tel **(5 x 0,2 = 1)**18. kereszt- **(1)**

19. a) táplálkozik, falatozik, lakmározik vagy vacsorázik b) ara vagy mátka c) sete,

d) díjtalan **(4 x 0,25 = 1)**20. a) szemtelen vagy unalmas b) szegény c) reszket d) kerülgeti e) veri **(5 x 0,2 = 1)**